

Projecte

El Moianès, un espai natural de llegenda

NOM + COGNOMS: _____ GRUP CLASSE: _____

GRUP de TREBALL: _____

1. Context	2
2. Objectius d'aprenentatge	2
2.1. Els objectius d'aprenentatge i les competències	2
2.2. Coneixements previs	3
3. Producte final	3
4. Avaluació	4
5. Planificació	5
6. Construïm coneixement	5
ACTIVITAT 1. Idees prèvies. Què en sabem?	5
ACTIVITAT 2. Cartografia	6
ACTIVITAT 3. La Ruca: reflexiona!	6
ACTIVITAT 4. Fem un glossari	6
ACTIVITAT 5. Què és una llegenda?	7
ACTIVITAT 6. Llegim-ne una	9
ACTIVITAT 7. Ei, per on començo?	11
ACTIVITAT 8. "Las primeras veces nunca fueron buenas"	15
ACTIVITAT 9. Versió final del text.	16
ACTIVITAT 10. Què és llegir de manera expressiva?	18
ACTIVITAT 11. Practiquem la lectura expressiva	19
ACTIVITAT 12. Practiquem la lectura expressiva amb la llegenda	23
ACTIVITAT 13. Gravem la llegenda!	24
ACTIVITAT 14. Com ho hem fet? (auto)Avaluació de la lectura de la llegenda	26

1. Context

Vivim en una comarca rica en recursos naturals, paisatges preciosos, rutes per fer senderisme, trail i altres esports de muntanya. A més, és plena de llocs que segur us enamoren i podrien enamorar a altra gent.

Us convidem a fer conèixer el Moianès a través de l'escriptura d'una llegenda ambientada en el vostre racó preferit del territori. Un cop la tingueu enllestida, farem una lectura expressiva per tal que arribi a més gent.

2. Objectius d'aprenentatge

1. Identificar i explicar les característiques del text narratiu.
2. Redactar una llegenda seguint els tres passos del procés d'escriptura: planificació, redacció i revisió.
3. Llegir de manera expressiva una llegenda.
4. Conèixer la representació de l'espai, l'orientació i les escales.
5. Utilitzar recursos digitals i tecnologies de la informació geogràfica (TIG) en l'elaboració i interpretació de mapes, imatges i gràfics de diferent tipologia.

2.1. Els objectius d'aprenentatge i les competències

Objectiu		Competència	
1	Identificar i explicar les característiques del text narratiu.	5	Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.
2	Redactar una llegenda seguint els tres passos del procés d'escriptura: planificació, redacció i revisió.		
3	Llegir de manera expressiva una llegenda.	3	Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.
4	Conèixer la representació de l'espai, l'orientació i les escales.	4	Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori , mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.
5	Utilitzar recursos digitals i tecnologies de la informació geogràfica (TIG) en l'elaboració i interpretació de mapes, imatges i gràfics de diferent tipologia.		

2.2. Coneixements previs

A l'inici del projecte assenyalas amb una X el grau d'assoliment i, al final, amb una O.

Escala: (1) No en sé res / No ho sé (2) En sé alguna cosa / Ho sé una mica (3) Crec que ho sé bastant i (4) Ho domino i/o puc presentar.

Coneixements		Què en sé jo?			
1	Identificar i explicar les característiques del text narratiu.	1	2	3	4
2	Redactar una llegenda seguint els tres passos del procés d'escriptura: planificació, redacció i revisió.	1	2	3	4
3	Llegir de manera expressiva una llegenda.	1	2	3	4
4	Conèixer la representació de l'espai, l'orientació i les escales.	1	2	3	4
5	Utilitzar recursos digitals i tecnologies de la informació geogràfica.	1	2	3	4

3. Producte final

El producte final d'aquest projecte es concreta en dues tasques:

Redacció d'una llegenda original del Moianès.

Locució de la nostra llegenda a la ràdio de Mojà.

Ara bé, per tal de poder-les realitzar hauràs de:

- Orientar-te fent servir un mapa.
- Conèixer les característiques principals del paisatge del Moianès
- Augmentar el teu lèxic sobre l'entorn rural i la seva vida quotidiana.
- Llegir i comprendre algunes llegendes del Moianès.
- Conèixer les diferents característiques del text narratiu.
- Escriure una llegenda seguint els diferents passos del procés d'escriptura (planificació, redacció i revisió)
- Conèixer les tècniques per poder locutar amb fluïdesa i adequació la teva llegenda.

4. Avaluació

Els **objectius d'aprenentatge** és allò que aprendrem, cada objectiu va associat a un criteri d'avaluació. A la següent taula podeu trobar els **criteris d'avaluació** que farem servir per a cada **objectiu d'aprenentatge**, així com algunes indicacions sobre els **instruments d'avaluació**.

Objectiu d'aprenentatge	Criteris d'avaluació	Instruments d'avaluació
-------------------------	----------------------	-------------------------

1	Identificar i explicar les característiques del text narratiu.	Identificar les característiques del text narratiu en una llegenda. Crear els criteris de formació d'una llegenda a partir de les característiques del text narratiu.	Formativa: Correcció del mapa conceptual. Formadora: Coavaluació dels criteris de formació d'una llegenda.
2	Redactar una llegenda seguint els tres passos del procés d'escriptura: planificació, redacció i revisió.	Planificar el guió d'una llegenda a partir dels criteris de formació d'un text narratiu. Redactar una llegenda tenint en compte el seu guió i l'estructura del text narratiu (presentació, nus, desenllaç).	Formativa: correcció amb rúbrica. Formadora: Coavaluació en parelles
3	Llegir de manera expressiva una llegenda	Planificar la lectura de la llegenda tot fent ús de recursos de lectura expressiva. Realitzar la narració oral de la llegenda a partir de la planificació prèvia, tot fent una lectura expressiva.	Formativa: Gravació de la narració, rúbrica d'avaluació de la lectura expressiva. Formadora: Coavaluació entre grups de la gravació.
4	Conèixer la representació de l'espai, l'orientació i les escales.	Interpretar l'espai des d'una perspectiva sistèmica, a través del concepte de paisatge, identificant-ne els elements i les interrelacions existents.	Formativa: joc d'orientació a La Ruca. Formadora: Coavaluació entre grups.
5	Utilitzar recursos digitals i tecnologies de la informació geogràfica.	Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual.	Formativa: activitats a partir del vissir3 Formadora: Coavaluació entre grups.

5. Planificació

Construcció de coneixement: Activitats d'ensenyament-aprenentatge

ACTIVITAT 1. Idees prèvies. Què en sabem?	5
ACTIVITAT 2. Cartografia	6
ACTIVITAT 3. La Ruca: reflexiona!	6
ACTIVITAT 4. Fem un glossari	6
ACTIVITAT 5. Què és una llegenda?	7
ACTIVITAT 6. Llegim-ne una	9
ACTIVITAT 7. Ei, per on començo?	11
ACTIVITAT 8. "Las primeras veces nunca fueron buenas"	15
ACTIVITAT 9. Versió final del text.	16
ACTIVITAT 10. Què és llegir de manera expressiva?	18
ACTIVITAT 11. Practiquem la lectura expressiva	19
ACTIVITAT 12. Practiquem la lectura expressiva amb la llegenda	23
ACTIVITAT 13. Gravem la llegenda!	24
ACTIVITAT 14. Com ho hem fet? (auto)Avaluació de la lectura de la llegenda	26

6. Construïm coneixement

ACTIVITAT 1. Idees prèvies. Què en sabem?

ACTIVITAT 2. Cartografia

Des de l'àmbit Lingüístic i de Ciències Socials presentem dos grans eixos de coneixement que ens serviran per interpretar millor el paisatge del Moianès. **A l'apartat 2 del sites treballarem el primer eix**, que gira entorn de l'**orientació** i la **cartografia**. Els mapes són fonamentals per conèixer un territori i poder-nos-hi situar. Fins i tot, permeten aproximar-nos als llocs sense haver-hi estat mai!

Durant aquestes sessions ens iniciarem en la interpretació de la cartografia del Moianès. Per fer-ho, serà bàsic saber orientar-nos i llegir un mapa a través de la seva llegenda.

Un cop hakis dut a terme les activitats, recorda penjar-les al classroom de l'àmbit!

ACTIVITAT 3. La Ruca: reflexiona!

A La Ruca has pogut posar en pràctica tot el que has treballat durant les sessions anteriors, per tant, és moment de parar a reflexionar sobre allò que has après, allò que més t'ha agradat o allò que més t'ha costat. Fes servir l'autoavaluació que et donarà el professor o professora per fer-ho.

ACTIVITAT 4. Fem un glossari

En aquesta pàgina treballarem el segon eix plantejat, que gira entorn de la vida quotidiana dels masos. En primer lloc, veurem un documental per treballar diferents conceptes clau que apareixen en el món rural català. Tot seguit, realitzarem un glossari sobre les masies i l'entorn rural del Moianès que ens serà molt útil per tal d'elaborar la nostra llegenda amb un vocabulari ric i especialitzat.

A l'apartat 8 del sites hi trobaràs les indicacions per realitzar el teu glossari sobre les masies i l'entorn rural del Moianès. Recorda **penjar la tasca al Classroom** un cop l'hakis finalitzat.

ACTIVITAT 5. Què és una llegenda?

Amb aquesta activitat definirem alguns conceptes clau necessaris abans de començar a crear el nostre producte final.

ACTIVITAT 5.1 Defineix

Escriu amb les teves paraules el que creus que són aquests conceptes, un cop ho tinguis, busca la definició al DIEC i comprova si l'havies encertada o no.

Text narratiu	<u>Les meves paraules:</u>
	<u>El DIEC:</u>
Llegenda	<u>Les meves paraules:</u>
	<u>El DIEC:</u>

ACTIVITAT 5.2. Investiga las características del texto narrativo

En grupos, realizad un mapa conceptual, *visual thinking* o un mapa mental en el que mostréis los siguientes conceptos con su explicación, podéis ayudaros de imágenes, dibujos, formas, etc:

- Los elementos del texto narrativo.
- Al menos, dos tipos diferentes de narrador.
- La estructura del texto narrativo.
- Al menos, tres subgéneros de los textos narrativos.

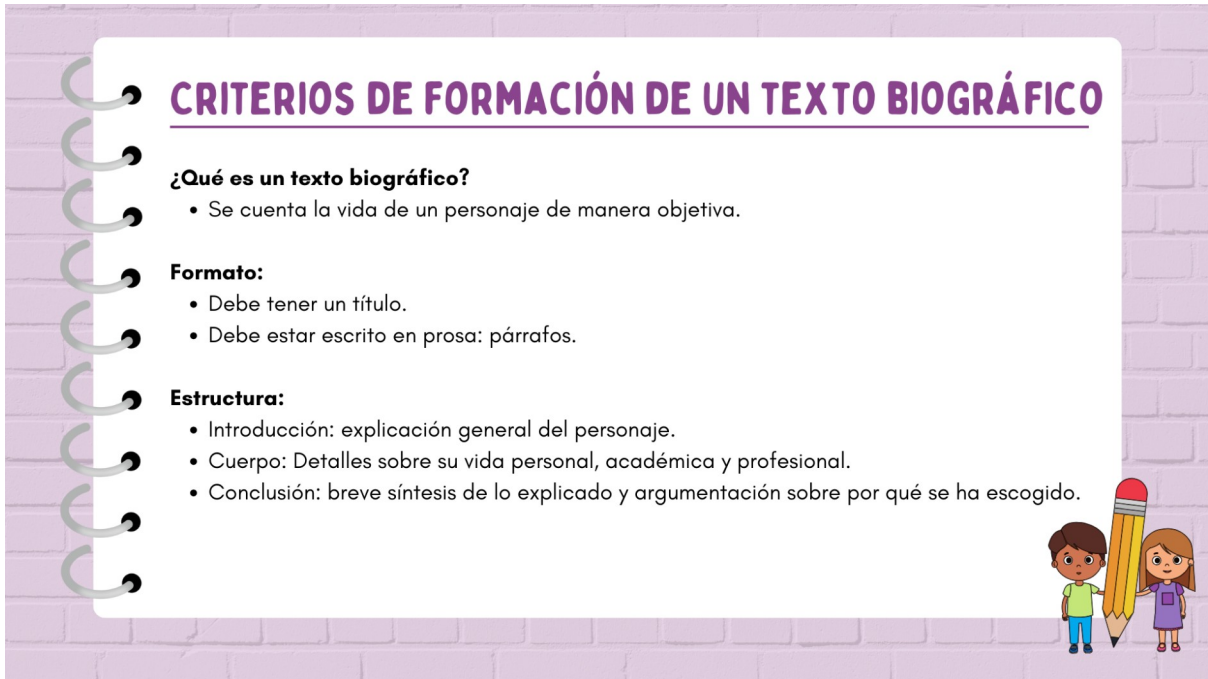
ACTIVITAT 5.3. Explica les característiques de la llegenda

★ ¿Què és una llegenda?

★ ¿En coneixes alguna? Posa un exemple.

★ ¿En què es pot diferenciar d'altres textos narratius?

Un cop has respost les preguntes, crea, individualment, els **criteris de formació d'una llegenda**. Aquesta eina t'ajudarà en la composició del teu text i la podràs fer servir com a guia. Aquí et deixo un exemple del text biogràfic.

CRITERIOS DE FORMACIÓN DE UN TEXTO BIOGRÁFICO

¿Qué es un texto biográfico?

- Se cuenta la vida de un personaje de manera objetiva.

Formato:

- Debe tener un título.
- Debe estar escrito en prosa: párrafos.

Estructura:

- Introducción: explicación general del personaje.
- Cuerpo: Detalles sobre su vida personal, académica y profesional.
- Conclusión: breve síntesis de lo explicado y argumentación sobre por qué se ha escogido.

Un cop l'hagis acabat, compara-la amb la dels teus companys per comprovar si ho heu fet bé. Un cop ho tinguis clar, entrega-la al professor o professora.

ACTIVITAT 6. Llegim-ne una

Llegim unes llegendes del Moianès i comprovem que compleixen els criteris que ens hem marcat en l'activitat anterior.

- La llegenda que hem llegit, compleix tots els criteris que ens hem marcat?
- Cal afegir-ne algun?
- Cal suprimir-ne algun?
- Ho podem millorar d'alguna manera?

Identifiquen, en una de les tres llegendes, els següents elements:

Títol de la llegenda que analitzeu:

Personatges: qui són els protagonistes i antagonistes?

Espai: on succeeixen els fets?

Estructura: què s'explica en la introducció?

Estructura: quins fets succeeixen al nus de la llegenda?

Estructura: com acaba la història?

ACTIVITAT 7. Ei, per on començo?

Planifiquem la llegenda

1) El tema de la llegenda:

Sobre quin personatge o quin espai explicareu una llegenda? Què és el que us ha provocat curiositat i voleu explicar a través d'una llegenda? La vida a un castell? Una persona estranya que vivia en un mas d'un poble que coneixeu? Algú que utilitzava bolets o plantes per a guarir? De què parlarà la vostra llegenda? D'una història d'amor? Parlarà de la injustícia? Tractarà sobre el poder de l'amistat? Sobre la recompensa que obté un personatge després d'haver-se esforçat?

2) Els personatges:

Un cop hàgiu decidit quins personatges apareixeran a la vostra llegenda, descriviu-los. Situeu-los, expliqueu com són, què tenen de curiosos... Quines característiques tindran els vostres personatges? Una princesa alta i malvada? Un drac diminut i simpàtic? Un pagès gandul amb el nas boterut? Un fantasma de color lila? Una pedra ploranera?

3) Espai i temps:

On i quan s'esdevindrà la llegenda? Les llegendes solen explicar històries que han passat en un temps passat. La llegenda passarà fa mil anys en un petit poblet del Moianès? Ahir mateix, al costat de casa vostra? Al bosc? En un pedregar? Quins arbres hi apareixeran? L'aigua del riu serà dolça? O salada? Passarà durant la nit, durant el dia? Serà estiu o primavera? Descriviu els espais amb detalls que permetin als oients entrar-hi i veure'ls en la seva imaginació.

4) Estructura de la narració:

- *Penseu què explicareu a la introducció de la vostra llegenda,*
- *què passarà al nus (Quina aventura o missió haurà de complir el vostre protagonista, o com se li complicarà la vida... Què passarà als personatges? El fantasma espantarà la pedra sense voler? El pagès s'enamorarà del drac? La princesa empenirà un viatge per a trobar el seu germà pagès?),*
- *i finalment com es resoldran els fets al desenllaç.*

5) El narrador:

Qui explicarà els fets? Un personatge de la història que parla en primera persona? Algú que s'ho mira des de fora?

6) El Moianès:

Heu d'assegurar que a la vostra llegenda hi apareixeran els elements que heu estat estudiant en aquest projecte:

- *Utilitzeu els mapes que hem mirat sobre la zona per escollir un lloc interessant on situar la història. Feu referència a la llegenda a alguns dels **elements d'orientació natural**, que era el que es feien servir en temps antics les persones per orientar-se (quan no hi havia GPS ni Internet).*
- *Haureu de mencionar algunes **espècies vegetals** pròpies del Moianès (alguns arbres i alguns arbustos). No val fer una llista d'arbres, sinó que alguns d'aquests arbres o plantes tindran alguna utilitat per als personatges en algun moment (els utilitzaran d'amagatall, o bé en faran servir la fusta o els fruits...).*
 - *Mencionareu també algunes **espècies de bolets**.*
 - *Un **mas i la vida rural**: almenys hauran d'aparèixer-hi elements del glossari il·lustrat.*
 - *Si algun membre del grup ha estudiat el **cel nocturn**, afegiu-hi una descripció del cel.*

Concreteu aquí quins elements estudiats fareu aparèixer i com els utilitzareu:

7) Text atractiu

Perquè la llegenda sigui atractiva i els oients vulguin escoltar-la fins al final, ha de contenir uns quants elements que atrapin:

- *Ha d'explicar alguna cosa sorprenent, que cridi l'interès.*
- *Combinar diàlegs i narracions (això ajuda a fer més reals els personatges).*
- *El nus ha de tenir una trama amb alguna complicació que surti de la monotonia.*
- *S'ha d'entendre tota. Si hi ha algun element que no s'acaba d'entendre, els oients perdran el fil i desconnectaran de l'argument. Per tant llegiu-la i rellegiu-la moltes vegades per anar millorant-la. Queda tot lligat? Ens heu descrit prou bé els personatges i els espais? Sabem sempre quin personatge està actuant? S'entén la complicació que se li presenta al protagonista?*

Què més creieu que ha de tenir la vostra llegenda?

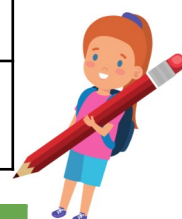
ACTIVITAT 8. “Las primeras veces nunca fueron buenas”

Revisa el teu text amb la següent pauta de correcció:

LLISTA DE VERIFICACIÓ AVALUACIÓ EXPRESSIÓ ESCRITA				
INDICADORS I VALORACIÓ		SÍ	Una mica	NO
ASPECTES FORMALS	1. La lletra és clara i llegible?			
	2. Has deixat marges?			
	3. Hi ha ratllades?			
ADEQUACIÓ	4. El text té tots els elements del text narratiu?			
	5. Té tota la informació del guió?			
COHERÈNCIA	7. El text està dividit en paràgrafs i cada paràgraf respon a una idea?			
	8. La trama de la llegenda s'entén fàcilment?			
	9. El text està ben organitzat? Hi ha una introducció, un nus i un desenllaç?			
	10. Hi ha informació repetida o contradictòria?			
COHESIÓ	11. La puntuació és correcta? (faig servir punts i comes?)			
	12. Faig servir vocabulari variat i correcte, (he tingut en compte el vocabulari treballar a classe sobre els masos i l'entorn rural)?			
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA	13. He apostrofat correctament quan calia?			
	14. Hi ha vulgarismes, barbarismes o escriptura estil xarxes socials?			
	15. He accentuat sempre que calia?			

FALTES ORTOGRÀFIQUES:

OBSERVACIONS:

ACTIVITAT 9. Versió final del text.

Amb tot el que has fet fins aquí, segur que estàs preparat o preparada per redactar la versió final del teu text. Recorda que, en realitat, els textos són elements vius i, per tant, sempre els podem millorar i modificar.

Un cop hagi acabat, llegeix les llegendes dels teus companys i avalueu-vos amb la següent taula comparativa:

Nom del company:		
Què hem fet igual?	Què hem fet diferent?	Què podem millorar?

Nom del company:		
Què hem fet igual?	Què hem fet diferent?	Què podem millorar?

Nom del company:		
Què hem fet igual?	Què hem fet diferent?	Què podem millorar?

--	--	--

Nom del company:		
Què hem fet igual?	Què hem fet diferent?	Què podem millorar?

Per últim, en triarem una per grup, l'editarem perquè quedi bonica, hi podeu afegir dibuixos i *lettering*, i en farem una lectura expressiva.

ACTIVITAT 10. Què és llegir de manera expressiva?

Escoltem aquest text mentre seguim la lectura:

EL FIL VERMELL (antiga llegenda xinesa)

Conta una llegenda curta provinent de la Xina que fa molts anys, un emperador va demanar que fos al seu palau una prestigiosa bruixa perquè, mitjançant els seus poders màgics, li mostrés amb quina dona es devia casar. La bruixa, gràcies a les seves qualitats, era capaç de veure un llarguíssim fil vermell lligat al dit petit de l'emperador, i l'altre extrem hauria d'estar el dit petit d'aquella persona predestinada a ser la futura esposa.

Així, la bruixa i l'emperador van començar a rastrejar l'origen del fil, fins que després de viatjar durant diverses setmanes van veure que aquest portava a una camperola pobra vestida amb parracs i als braços portava un nadó cobert de brutícia. Irrat perquè pensava que havia estat víctima d'una broma, l'emperador va empènyer la camperola, caient-li el

nadó a terra i deixant una ferida al cap d'aquest, i va tornar a palau després d'ordenar l'arrest de la bruixa.

Molts anys després, i aconsellat pel consell de savis, l'emperador va decidir casar-se amb la filla d'un terratinent del lloc. En iniciar-se la cerimònia de casament i aixecar el vel que cobria el rostre de la seva futura esposa, va veure en el seu front una cicatriu que li resultava familiar.

PREGUNTES PER A L'AULA:

- Creus que la lectura ha estat correcta? S'ha entès?
- Quins encerts i errors creus que hi ha en aquesta lectura?

Ara escolta aquesta altra lectura de la mateixa llegenda:

TORNEM-HI:

- Creus que la lectura ha estat correcta? S'ha entès?
- Quins encerts i errors creus que hi ha en aquesta lectura?

De les dues lectures, quina és la més adequada per reproduir-la davant d'un públic?

I aquesta altra, què? Escolteu amb atenció!

PER ACABAR L'ACTIVITAT:

- Creus que la lectura ha estat correcta? S'ha entès?
- Quins encerts i errors creus que hi ha en aquesta lectura?

De les tres lectures, quina és la més adequada per reproduir-la davant d'un públic? I de les tres lectures, quin model creieu que haureu de seguir per llegir de manera expressiva la vostra rondalla?

ACTIVITAT 11. Practiquem la lectura expressiva

Observa aquest quadre i apunta les definicions de cada element que intervé en la lectura expressiva. Quin paper creus que juguen en la lectura en veu alta?

FLUÏDESA LECTORA:

VELOCITAT:

INTENSITAT:

ENTONACIÓ:

PAUSES:

PRACTIQUEM!

1. Tria un embarbussament [d'aquest web](#) i una endevinalla [d'aquest altre](#) i escriu-los. Si en saps algun, també el pots fer servir. En grups, llegiu-los en veu alta. Heu de tenir en compte tant la fluïdesa, la velocitat, la intensitat, l'entonació i les pauses per fer-los entenedors.

REFLEXIONEU:

Després de compartir la lectura en veu alta, amb quines dificultats us hi heu trobat? Quins aspectes són importants per fer una lectura adequada dels embarbussaments i de les endevinalles?

2. Llegeix el conte de l'aneguet lleig:

Com cada estiu, a la Senyora Ànega es va posar a covar els seus ous i totes les seves amigues del corral estaven desitjoses de veure els seus aneguets, que sempre eren els més bonics de tots. Va arribar el dia en què els aneguets van començar a obrir els ous a poc a poc i tots es van reunir al voltant del niu per a veure'ls per primer cop.

Un a un varen anar sortint, fins a sis preciosos aneguets, cadascun d'ells acompanyat pels crits d'alegria de la Senyora Ànega i de les seves amigues. Tan contentes estaven, que van trigar una mica a adonar-se que un ou, el més gran de tots set, encara no s'havia

obert.

Tots van concentrar la seva atenció en l'ou que romania intacte, fins i tot els aneguetes acabats de néixer, esperant veure algun signe de moviment. Al cap de poc temps, l'ou es va començar a trencar i en va sortir un ànec somrient, més gran que els seus germans, però, sorpresa!, moltíssim més lleig i malgirbat que els altres sis...

La Senyora Ànega es moria de vergonya per haver tingut un aneguet tan lleig i el va apartar amb l'ala mentre atenia els altres sis. L'aneguet es va quedar molt trist perquè es va adonar que allà no el volien ...

Van passar els dies i el seu aspecte no millorava, al contrari, empitjorava, ja que creixia molt ràpidament, era molt prim i malgirbat, a més de bastant maldestre. Els seus germans li feien bromes pesades i se'n reien constantment, dient-li lleig i maldestre.

L'aneguet va decidir que havia de buscar un lloc on pogués trobar amics que de veritat el volguessin a pesar del seu aspecte desastrós i un matí, molt aviat, abans que es llevés ningú del graner, va fugir per un forat de la tanca.

Així arribà a una altra granja, on una vella el va recollir i l'aneguet va creure que havia trobat un lloc on per fi l'estimarien i el cuidarien, però també es va equivocar, ja que la vella era malvada i només volia que el pobre aneguet li servís de primer plat. I se'n anà d'allà corrent.

Va arribar l'hivern i l'aneguet lleig quasi es mor de gana, doncs havia de buscar menjar entre el gel i la neu i havia de fugir de caçadors que pretenien disparar-li.

Al final va arribar la primavera i l'aneguet va passar per un estany on va trobar les aus més belles que mai havia vist fins aleshores. Eren elegants, gràcils i es movien amb tanta distinció que es va sentir totalment acomplexat perquè ell era molt maldestre. De totes maneres, com no hi tenia res a perdre s'hi va apropar i els va preguntar si podia banyar-se també.

Els cignes, doncs eren cignes les aus que l'aneguet va veure a l'estany, li van respondre:

- Doncs és clar que sí, ets un dels nostres!

I l'aneguet va respondre:

- No us burleu de mi! Ja sé que soc lleig i malgirbat, però us heu de riure de mi per això

- Mira el teu reflex a l'estany - li van dir ells - i veuràs que no et mentim.

L'aneguet es va introduir incrèdul a l'aigua transparent i el que va veure el va deixar meravellat. Durant el llarg hivern s'havia transformat en un cigne preciós! Aquell aneguet lleig i malgirbat era ara el cigne més blanc i elegant de tots els que hi havia a l'estany.

Així fou com l'aneguet lleig es va unir als seus i fou feliç per sempre.

Escoltem els tres fragments marcats en un requadre. Analitzeu-los tot fent ús del quadre d'avaluació de lectura en veu alta. Mira d'escriure després dues o tres línies de valoració de la lectura, aspectes millorables i encerts. Justifica-ho.

FRAGMENT 1

Un a un varen anar sortint, fins a sis preciosos aneguets, cadascun d'ells acompanyat pels crits d'alegria de la Senyora Ànega i de les seves amigues. Tan contentes estaven, que van trigar una mica a adonar-se que un ou, el més gran de tots set, encara no s'havia obert.

Lectura en veu alta

Fluïdesa	Omissions	Augments	Repeticions
	Titubeigs	Substitucions	Alteració ordre dels mots
Velocitat	Lenta	Ràpida	Adequada
Intensitat	Alta	Baixa	Adequada
Entonació	Monòtona	Emfàtica	Adequada
Pauses	Llargues / curtes	Lloc inapropiat	Adequades

Comentari:

FRAGMENT 2

Tots van concentrar la seva atenció en l'ou que romania intacte, fins i tot els aneguets acabats de néixer, esperant veure algun signe de moviment. Al cap de poc temps, l'ou es va començar a trencar i en va sortir un ànec somrient, més gran que els seus germans, però, sorpresa!, moltíssim més lleig i malgirbat que els altres sis...

Lectura en veu alta

Fluïdesa	Omissions	Augments	Repeticions
	Titubeigs	Substitucions	Alteració ordre dels mots
Velocitat	Lenta	Ràpida	Adequada
Intensitat	Alta	Baixa	Adequada
Entonació	Monòtona	Emfàtica	Adequada
Pauses	Llargues / curtes	Lloc inapropiat	Adequades

Comentari:

FRAGMENT 3

Així arribà a una altra granja, on una vella el va recollir i l'aneguet va creure que havia trobat un lloc on per fi l'estimarien i el cuidarien, però també es va equivocar, ja que la vella era malvada i només volia que el pobre aneguet li servís de primer plat. I se n'anà d'allà corrent.

Va arribar l'hivern i l'aneguet lleig quasi es mor de gana, doncs havia de buscar menjar entre el gel i la neu i havia de fugir de caçadors que pretenien disparar-li.

Lectura en veu alta

Fluïdesa	Omissions	Augments	Repeticions
	Titubeigs	Substitucions	Alteració ordre dels mots
Velocitat	Lenta	Ràpida	Adequada
Intensitat	Alta	Baixa	Adequada
Entonació	Monòtona	Emfàtica	Adequada
Pauses	Llargues / curtes	Lloc inapropiat	Adequades

Comentari:

ACTIVITAT 12. Practiquem la lectura expressiva amb la llegenda

Analitzeu la vostra llegenda per començar a practicar-la. Aquí us deixem uns consells:

CONSELLS PER FER UNA BONA LECTURA D'UN CONTE EN VEU ALTA

1. Llegiu i escolteu la llegenda diverses vegades.
2. Ordeneu l'acció de la llegenda (els fets importants que hi surten) i escriviu-ho en un paper.

3. Imagineu-vos la llegenda i intenteu explicar-vos-la. Visualitzeu les imatges i els personatges en acció abans de començar.
4. No tingueu por d'oblidar-vos alguna paraula o paràgraf, la narració és flexible i un del grup (algú que tingui el text a mà i us el pugui llegir) us pot ajudar a recordar algun fragment.
5. No us poseu nerviosos. Heu de controlar-vos i no estar tensos físicament. Intenteu arribar als oients (no us atureu si us oblideu d'algun fragment, atreviu-vos a improvisar).
6. Apunteu-vos les paraules difícils, les oracions complicades, la puntuació i tot allò que us permeti una bona fluïdesa durant l'execució de la llegenda.
7. No tingueu por al micròfon. No mossega! Sentiu-vos com una estrella davant d'ell!
8. En llegir en veu alta, diferencieu personatges i narrador utilitzant veus diferents. Cal ser expressius i tenir en compte l'entonació.
9. Sonoritzeu la llegenda: utilitzeu músiques, sons, etc. Marqueu els moments més destacables emocionalment (plor, riure, plany, xiulet, crit...).
10. I sobretot, passa-t'ho molt bé!

Feu-vos una còpia en paper de la llegenda i assageu la lectura. Apunteu-vos qualsevol aspecte que us faciliti la lectura: paraules difícils, puntuació, pauses, canvis de diàleg a moment musical, etc. Practiqueu tantes vegades com sigui possible!

Per anar segurs i per obtenir una bona valoració, tingueu en compte el quadre de revisió:

Lectura en veu alta

Fluïdesa	Omissions	Augments	Repeticions
	Titubeigs	Substitucions	Alteració ordre dels mots
Velocitat	Lenta	Ràpida	Adequada
Intensitat	Alta	Baixa	Adequada
Entonació	Monòtona	Emfàtica	Adequada
Pauses	Llargues / curtes	Lloc inapropiat	Adequades

ACTIVITAT 13. Gravem la llegenda!

Ha arribat el dia de la gravació. Tingues tot a punt per fer la gravació de la lectura. Porta el guió i tots els elements que calguin (efectes, músiques, etc.) per enregistrar la lectura de la llegenda. Ho farem per grups.

Recorda que la gravació de la llegenda en grup s'avaluarà seguint aquesta rúbrica i que, individualment, també haureu d'autoavaluar-vos.

RÚBRICA DE GRUP

INDICADORS	MOLT BÉ (MB)	BÉ (B)	ES POT MILLORAR (EPM)
FLUÏDESA	Llegeixen amb fluïdesa i expressivitat, donen vida a la llegenda i els personatges de l'obra dramàtica.	Llegeixen fluidament, però de vegades titubegen o tenen algun altre problema de fluïdesa.	No tenen expressivitat en llegir, llegeixen amb dificultat i més d'una vegada titubegen o tenen més d'algun problema de fluïdesa.
TO, VOLUM I VOCALIZACIÓ	La lectura té un to de veu adequat, se sent clarament i pronuncia correctament.	La lectura té un to de veu adequat, però de vegades es perd la intensitat de la veu o no s'entén allò que s'ha pronunciat.	El volum de veu no és adequat, no s'entén clarament allò que es pronuncia.
ENTONACIÓ	L'entonació és adequada, l'alumnat posa èmfasi segons el tipus d'oracions i la situació expressada pel personatge o narrador.	L'entonació és adequada, però manca èmfasi en certes oracions. De vegades no es correspon el que s'ha llegit amb l'estat d'ànim que se suposa al personatge o narrador.	L'entonació no és totalment adequada, ja que sol ser monòtona, sense èmfasi ni canvis en el to de veu.
RITME I VELOCITAT	Mantenen un bon ritme i velocitat durant tota la lectura del text.	Mantene un bon ritme i velocitat en llegir, però de vegades l'alumnat tendeix a llegir massa lent o ràpid.	Llegeixen lentament evidenciant dificultats, o llegeixen massa ràpid, provocant que la lectura sigui confusa.
LLENGUATGE CORPORAL I ACTITUD	Demostren serietat i rigor en la lectura. Miren el seu interlocutor o el públic i mantenen una postura correcta.	En alguns moments no demostren serietat, miren molt poc el seu interlocutor i la seva postura expressiva no és del tot adequada.	L'actitud no és la correcta, només miren el text i la postura expressiva no es correspon amb la situació.
ÚS DE MÚSICA I EFECTES DE SO	Utilitzen una bona varietat de sons, efectes i músiques per il·lustrar la lectura de la llegenda.	Utilitzen diversos sons, efectes i alguna música per il·lustrar la lectura de la llegenda.	Utilitzen pocs sons, pocs efectes i alguna música per il·lustrar la lectura de la llegenda.

RÚBRICA INDIVIDUAL

INDICADORS	MOLT BÉ (MB)	BÉ (B)	ES POT MILLORAR (EPM)
FLUÏDESA	Llegeixo amb fluïdesa i expressivitat, donant vida a la llegenda i els seus personatges de l'obra dramàtica.	Llegeixo fluidament, però de vegades titubejo o tinc algun altre problema de fluïdesa.	Llegeixo amb dificultat i més d'una vegada titubejo o tinc diversos problemes de fluïdesa.
TO, VOLUM I VOCALIZACIÓ	La lectura té un to de veu adequat, se sent clarament i pronuncio correctament.	La lectura té un to de veu adequat, però de vegades perdo perd la intensitat de la veu o no s'entén allò que pronunciat.	El volum de veu no és adequat, no s'entén clarament allò que es pronuncia.
ENTONACIÓ	L'entonació és adequada, l'alumnat posa èmfasi segons el tipus d'oracions i la situació expressada pel personatge.	L'entonació és adequada, però manca èmfasi en certes oracions. De vegades no es correspon el que s'ha llegit amb l'estat d'ànim que se suposa al personatge	L'entonació no és totalment adequada, ja que sol ser monòtona, sense èmfasi ni canvis en el to de veu.
RITME I VELOCITAT	Mantenen un bon ritme i velocitat durant tota la lectura del text.	Mantene un bon ritme i velocitat en llegir, però de vegades l'alumnat tendeix a llegir massa lent o ràpid.	Llegeixen lentament evidenciant dificultats, o llegeixen massa ràpid, provocant que la lectura sigui confusa.
LLENGUATGE CORPORAL I ACTITUD	Demostren serietat i rigor en la lectura. Miren el seu interlocutor o el públic i mantenen una postura correcta.	En alguns moments no demostren serietat, miren molt poc el seu interlocutor i la seva postura expressiva no és del tot adequada.	L'actitud no és la correcta, només miren el text i la postura expressiva no es correspon amb la situació.

ACTIVITAT 14. Com ho hem fet? (auto)Avaluació de la lectura de la llegenda

1. Després de la gravació, i en grups, avaluarem les lectures amb el grup classe. Tots els grups avaluaran totes les llegendes de cada grup, de tal manera que tothom avaluarà tothom. Es repartiran còpies de les rúbriques de grup.

2. Després, cada alumne s'autoavaluarà a través de la rúbrica individual. A més, haurà d'escriure un petit text on justifiqui la selecció dels indicadors de la rúbrica. Pots fer servir les preguntes següents com a guia:

Interpreto bé les pauses? L'entonació és adequada? Vocalitzo bé? He captat bé el to del text? He acompanyat la lectura amb alguns gestos per emfatitzar? La velocitat ha estat adequada al contingut del text?
--

He emfatitzat les paraules o moments clau?
Què he aportat al grup?

COMPTE!!!

Totes les rúbriques (les de grup com les individuals, així com el text justificatiu s'hauran de lliurar al professorat.